



עלון קיבוץ נירים

גיליון מספר 710 דצמבר 2016 כסלו תשע"ז



מרפאת נירים המשפחתית שלנו היא כבר לא המכולת השכונתית אלא המיני מארקט האזורי. גם בהנחה שהכל לטובה שמורה למרפאה של פעם פינה חמה בלב. בתמונה פנינה האחות עם מרים הגלילי המטופלת.

דבר העורכת

מוכנים לשלם. קראו את המאמרים ונשמח לתגובות. בינתיים כסלו וגשם ירד אך במשורה. מה שהיה שולח את אבותינו להכריז תענית ולהתפלל על הגשם ואנחנו רק מחכים ומצפים בקוצר רוח שירד כבר. כסלו מבשר שבסופו חג החנוכה, חג הגבורה וחג האור ואנחנו נבחר כמובן בחג האור כי: "מעט אור דוחה הרבה מן החושך".

- הבעל שם טוב
ונזכור כי "לא יהיה ניצחון של האור על החושך כל עוד לא נעמוד על האמת הפשוטה, שבמקום להילחם בחושך, עלינו להגביר את האור." ~ אהרון דוד גורדון
חג מלא אור ושמח לכולנו

זמן רב חלף מהעלון הקודם. מי עוד זוכר את חג ה70 את ההצגה המרגשת ואת החיוך שהסתובבנו עמו במשך שבוע. מאז אני הייתי בזנזיבר שבתי וגם זה נראה לי הסטוריה רחוקה. העלון שלפנינו מוקדש בחלקו למרפאה הקיבוצית שלנו זאת ששנים שרתה רק אותנו. אספנו זכרונות מזקנות השבט כרמלה ופנינה. הבאנו קצת זיכרונות ותמונות כי מה שהיה חי אתמול הפך בין רגע להסטוריה מרגשת. אסתר מציגה את הסיבות לשינוי וכולנו מקווים שמרפאת כנען תצליח ותשמר לנו רפואה כפרית ראויה בבית. אנחנו פותחים מדור חדש שבו אנו מציגים דילמות מחיינו ומבקשים מכם התיחסות בעלון הבא. הפעם הדילמה המוצגת במאמר של נאווה וגבי אנקר ובתשובה של ענת המזכירה היא מהו היחס הראוי של הקיבוץ לבניו ומה המחירים שאנחנו

תמונת החודש



חברי צח"י נירים באימון/גיבושון בכרמים. צילום: ארנון אבני

צוות העלון: אירית חפץ, גליה קרמר, נמרוד חפץ, ארנון אבני.

צרו קשר: alon.nirim@gmail.com

סמינר נקלטים / אלמוג חולות

על האופן שבו יעבירו את התכנים שתחת אחריותם. לכל מפגש יש נושא אחר מהוויי חיי הקיבוץ והקהילה, וכל מפגש כולל ארוחת בוקר ומשמש גם ליצירת קשרים והכרות בתוך קבוצת הנקלטים.

דוגמא לנושאים שיועלו במסגרת הסמינר - תהליך הקבלה והרציונל שעומד מאחוריו, המורשת של קיבוץ נירים, הקיבוץ כמערכת ארגונית, מהי השתייכות לקהילה, היבטים משפטיים וכלכליים של חברות בקיבוץ, מהם הערכים המנחים בקיבוץ נירים ועוד.

אחד מהמפגשים מיועד לפגישה רק עם החברים החדשים (שנקלטו לפני שנה וחצי) בכדי לשמוע מהם על תהליך הקליטה על הקשיים ועל ההצלחות ולהסיק מסקנות לקראת העתיד. והם מוזמנים בחום להשתתף בכל המפגשים האחרים לפי ראות עיניהם. כמובן שנעשים מאמצים רבים בכדי שהסמינר בכללותו יהיה גם מוקד להנאה ועבור חברי הקבוצה ועבור המנחים והמארגנים המגוונים.

אנו מאמינים שלאור האינטנסיביות והעומק של הסמינר המתוכנן אפשר יהיה בסופו לראות בקבוצת הנקלטים כמי שמכירים לעומק את חוויית החיים בקיבוץ ואת המשמעויות העמוקות ביותר של חברות בקיבוץ בכלל ובקיבוץ נירים בפרט.

סמינר נקלטים הוא התחלת תהליך החניכה והעמקת ההכרות של נקלטים חדשים עם קיבוץ נירים, מוסדותיו, מאפייניו ואופני ההתנהלות בו. מדובר בשלב הכרחי בתהליך הקבלה לחברות שכן למרות שהכרות עם חיי הקיבוץ ומאפייניו היא דבר שאורך שנים הרי שסמינר נקלטים הבנוי כהלכה מאפשר לצמצם את פער ההכרות ולהבין טוב יותר מה זה קיבוץ ולמה בעצם הם נכנסים מכל הבחינות - כלכלית, משפטית, חברתית, קהילתית.

באופן טבעי סמינר הנקלטים צריך לתת מענה למספר קבוצות שונות של נקלטים שלכל אחת מהן צרכים ומאפיינים שונים: בני הקיבוץ, תושבים, משפחות מבחוץ שמעוניינות בקליטה ושעדיין לא נמצא להם דיור בקיבוץ, ובמקרה העכשווי גם לאוכלוסיית הנקלטים בגל הראשון שכבר מזמן התקבלה לחברות אבל עדיין לא עברה סמינר.

כיוון שכן עמדה בפנינו משימה לא פשוטה של תכנון.

החלטנו שהמטרות העיקריות הן למקסם את ההכרות עם היבטים שונים בחיי הקיבוץ ולמקסם את ההיכרות עם קבוצת הנקלטים ולכן לאחר חשיבה מרובה פרסנו רשת רחבה במיוחד: נבנה סמינר שכולל ששה (!) מפגשים בימי שישי בבוקר אחת לשבועיים. כל מפגש נבנה על ידי צוות אחר שכולל חברים ותיקים וחברים חדשים. לכל צוות יש חופש להחליט

נבנה סמינר שכולל ששה (!) מפגשים בימי שישי בבוקר אחת לשבועיים. כל מפגש נבנה על ידי צוות אחר שכולל חברים ותיקים וחברים חדשים. לכל צוות יש חופש להחליט על האופן שבו יעבירו את התכנים שתחת אחריותם



צריך לדבר על זה

לפניכם כתבה של נאוה וגבי אנקר ותשובה מפורטת של ענת. אנחנו מעוניינים להרחיב במקצת את הנושא ולהזמין אתכם לדיון עליו. הנושא הוא: מה היחס הראוי והרצוי לבני קיבוץ. כמה השקעה אנחנו מעוניינים להשקיע בבנינו, מה העדיפות עם בכלל שאנחנו רוצים לתת להם? מה עלינו לעשות על מנת שבנינו יבחרו בחברות בנירים? כאשר המשאבים מוגבלים כמו כסף או דירות איך עלינו לחלקם

בין כל בנינו? האם עלינו להושיט עזרה לבנינו או להוריהם שיעזרו לבנים? האם דרכי העזרה שהחלטנו מספיקות או שעלינו להוסיף עוד. האם יש לעזור לבנים ללא ערבות הוריהם? השאלות עוד רבות אך נסתפק בשאלות אלו ונזמין אתכם להגיב, לכתוב, ומי שמתקשה יתקשר אלנו ונשמח לשוחח ולהביא את דעתו ברבים.

ספור לא דמיוני / נאוה אנקר

שלום אני שרון בת קבוץ נירים-כאן נולדתי-כאן הוא נוף ילדותי. לפני חמש שנים כשראיתי שקבוץ נירים פותח שערי לתושבים בתנאים נוחים לבני משק התחלתי לשכנע את בעלי לעבור הנה, זה לא היה קל. ארזתי את משפחתי ועברתי לגור כתושבת בנירים. ההתחלה לא הייתה קלה, בית קטן, מטבח פצפון, חברה חדשה, בעיות צנרת ופחד ממנהרות וצבע אדום. התמודדנו, התרגלנו, התחלנו לקחת חלק בהווי הקבוץ והכי חשוב הרגשנו בבית. אני השתתפתי בפעילויות שונות וניסיתי לתרום ככל יכולתי בועדת תרבות בחגים המועד ונציק, הבעל שלי הוא חלק מכתת כוננות, התפיסה של מה זה לחיות בקבוץ ממש לא זרה לי הילדים היו מאושרים מהמרחבים, הסבים היו בעננים בשל הקרבה אליהם וגם הסבים רבים-השמחה הייתה גדולה! והנה לפתע לפני כחצי שנה קבלנו מכתב בזו הלשון- "הנדון:הודעה על סיום הסכם הרשאה למגורים שלום רב בהתאם להחלטות הקבוץ בנושא קליטה,נשמרת הרשאת המגורים בקבוץ למועמדים לקליטה כחברים. מאחר ונמסר לי מועדת קליטה כי עד לתאריך שנקבע- 16/5/15 לא נרשמתם לתהליך קליטה בקבוץ נירים.....הריני להודיעכם כי ההסכם ההרשאה לא יוארך, ועל כן עליכם לפנות את דירתכם בקבוץ לכל המאוחר עד-16/8/15 אנו מבקשים פינני הדירה קודם לסיום החוזה שכן בכוונתנו לקבל כתושבים מועמדים לקליטה וחשוב לנו מאד לתת להם תקופת הסתגלות והכנה לשנת הלימודים. אנו מצפים שתקבלו זאת בהבנה בכבוד רב-אריק חצור העתקים-ענת חפץ אירית חפץ" בלי התראה מוקדמת, בלי שידענו על כך כשהגענו- אולי אם היינו יודעים שזה לחמש שנים לא היינו עוברים את הטלטלה הזו. מודעים לצורך לקלוט אנשים צעירים לנירים, לנו לא מסתדר כרגע להיכנס למעגל הקליטה מכל מיני סיבות. אז זהו! אומרים לנו ללכת.

לי, לשרון-בת קבוץ? איך אסביר זאת לילדים שכל כך טוב להם פה? לסבים רבים בוני הקבוץ? אז בקשנו ארכה וקבלנו. עד אוקטבר אנחנו אמורים להודיע על כוונתנו. בנתיים התברר לי שכל הנושא לא היה בשיחת קבוץ ולא הייתה הצבעה, הכול הוחלט בהנהלת קהילה וצוות צמד-שכמובן עובדים קשה להגדיל את מספר החברים בנירים- אבל החברים לא יודעים על ההחלטה הזו, ומי ששומע לא מצליח להבין. עם כל היוזמה החשובה להגדיל את מספר חברי הקבוץ, והצורך בדירות פנויות, מאחלת לותיקי הקבוץ חיי נצח, אבל כבר עכשיו לצערי מתפנות דירות. מרגישה, כן, שיש איפה ואיפה ואין התייחסות זהה לכל בני הקבוץ. אולי זו תחושה שלי על סמך שיחות עם חברי ואולי יש דברים בגו..... וזו ההחלטה: "בני קיבוץ מעל גיל 35 -

- יוכלו להיות בנירים עד חמש שנים לבדיקה בטרם כניסה למסלול קליטה (בנים שכבר בנירים מעל לחמש שנים ואינם במסלול קליטה יתאפשר להם להישאר כשנה להתארגנות).
- יקבלו הנחות בחינוך בלבד כמו ילדי חוץ.
- לא יקבלו הנחות בשכר דירה - שכר דירה יחושב לפי 23 ש' למטר (עליה של שקל למטר ללא הנחה) הנהלת תושבים תוכל להאריך תקופה זאת בשנה בלבד."

• המזכירות תוכל לאשר לניקלטים במסלול קליטה שמסיבות שונות אינם יכולים להיקלט בנירים תושבות קבע בנירים. כואב לי עצוב לי שכך מתייחסים אלי בת קבוץ נירים. שתמיד שילמה בזמן את התשלומים לקבוץ ועמדה בכל הסכמי התושבות. כמובן שזה מאד כואב גם להורי ולסבים שלי רוצה בנתיים להישאר פה כתושבת, לתרום ככל יכולתי, עד שאוכל להיקלט בעתיד. זה הספור הלא דמיוני.

תושבות וקליטה בנירים / ענת הפץ

מדיניות הקליטה היתה וממשיכה להיות כזאת הנותנת עדיפות לבנים, אבל הגידול הדמוגרפי של נירים לא יתבסס על בנים בלבד.

(מרוחק מהמרכז וקרוב לגבול), הרצון והנכונות להצטרף לחברות מלאה על כל משמעויותיה האישיות, חברתיות, קהילתיות, משפטיות, מיסוייות וכספיות והרצון והיכולת לבנות בית. זאת התלבטות מורכבת וגם אישית מאוד. הבחירה בחיים בקיבוץ היא ההיפך ממובנת מאליה. עבור בנים, גם הבחירה לחיות במקום שבו גדלת ולצד ההורים יכולה לעיתים להיות לא פשוטה.

על מערכת הקליטה בנירים מוטלת המשימה הסבוכה והמורכבת של צירוף משפחות לנירים תוך איזון מתמיד בין הצרכים, הרצונות והיכולות שלהן לאלו של הקהילה הקולטת - המתנהלת על פי תפיסת עולם, החלטות, צרכים ורצונות משותפים שגובשו יחד בתהליכי קבלת החלטות ציבוריים. ועדת קליטה צריכה לאזן בין אינטרסים שהם לעתים מנוגדים, לשמור על שיווי משקל קהילתי וחברתי בריא ולייצר דינמיקה חיובית של קליטה מיטבית עבור כולם.

בצומת הדרכים שבה אנו נמצאים, מצאנו שעלינו לבחון מחדש מספר היבטים הנוגעים לקליטה בנירים - היבטים שכבר התקבלו עליהם החלטות בעבר, אך היה נכון לשקול אותם שוב כיום, מתוך הבנה שהמציאות משתנה, הצרכים משתנים ועל ההחלטות לשרת אותנו ולא להפך,

שאנחנו נהיה כבולים אליהן כנגד טובת העניין והמצב. בעקבות זאת קיימה בחודשים האחרונים ועדת קליטה, בשיתוף גופים רלוונטיים נוספים (צוות היגוי צמ"ד, הנהלת תושבים) בחינה של כמה סוגיות מרכזיות הנוגעות לקליטה, וביניהן את שאלת התושבות בנירים - האם וכיצד יש להגביל את משך התושבות בנירים לפני קבלת החלטה לגבי כניסה לקליטה? איזו עדיפות אנו רוצים לתת לבנים בהיבט זה? מה סדרי העדיפויות בהקצאת דירות בקיבוץ? כל זאת מתוך הבנה שמלאי הדירות מוגבל ונדרש לשרת צרכים שונים.

ההמלצות שגובשו בוועדת קליטה יגיעו בקרוב למזכירות ומשם לאישור בשיחה ובקלפי. בתוך כך יתקיים דיון ציבורי ופתוח בנושא ולחברי נירים יתאפשר להביע את עמדתם בשאלת התושבות, כמו גם בשאלות אחרות הנוגעות לקליטה (ובכללן - הקצאת מגרשים מבונים, שינויים בהסדרי הקליטה וכו'). סוגיית הקליטה נוגעת לפני הקיבוץ ועתידו ואני מזמינה את כל חברי הקיבוץ לקחת חלק בדיון ולהשפיע עליו.

לסיכום חשוב לומר: מדיניות הקליטה של נירים היתה וממשיכה להיות כזאת הנותנת עדיפות לבנים לאורך מסלול השהות בקיבוץ והקליטה לתוכם. הרצון לאפשר לבנים לחיות בנירים ולחברים לזכות בכך שילדיהם יתגוררו לידם, הוא עיקרון מנחה חשוב. לצד זאת, הגידול הדמוגרפי של נירים לאורך כל שנותיו, וגם לעתיד לבוא, לא התבסס ולא יתבסס על בנים בלבד. המפתח להמשכיות קהילתית טובה יהיה בניהול תהליך שקול, מאוזן ומשלב שאינו מזניח גם את הקליטה והבנייה הקהילתית לאחר הקבלה לחברות.

אחד מהמניעים החשובים לתהליך שינוי אורחות החיים בנירים, לאחר עשור ויותר כמעט ללא קליטה חדשה, היה נושא הצמיחה הדמוגרפית. בראשית השינוי היה הגיל הממוצע של האוכלוסייה מעל 63, כאשר חלק נכבד ממנה נמצא מעל לגיל פרישה. חברי נירים הבינו כי על מנת לגדול ולהיות אטרקטיביים לבנים ולנקלטים שאינם בני קיבוץ, על נירים להשתנות.

בינתיים, לפני ובמקביל לתהליכי השינוי בנירים, החל הקיבוץ להשכיר דירות, שאלמלא כן היו עומדות ריקות, ולמלא את הבתים ואת בתי הילדים במשפחות תושבים וילדיהם. התושבות בנירים ענתה על הצורך להרחיב את שכבת הגיל החסרה, לנצל משאבים קיימים וגם להוות פוטנציאל לקליטה עתידית ברגע שיושלמו תהליכי השינוי וניתן יהיה לקלוט לחברות. משך מספר לא מבוטל של שנים, לתושבים היתה תרומה נכבדת וכמעט בלעדית בהיבטים הללו.

עם זאת, החלטות הצוות לצמיחה דמוגרפית והמדיניות שהתגבשה לגבי קליטה בנירים הדגישו לאורך השנים כי מטרת הקיבוץ היא בסופו של דבר לחזור ולקיים כאן קהילה המורכבת בעיקרה מחברים מלאים - שווי זכויות וחובות המצטרפים לחברות מלאה

באגודה השיתופית ומבטיחים את המשך קיומו של הקיבוץ. חברים שיישאו על גבם את התשתית הקהילתית, יבטיחו את זכויותינו בקרקע ומים ואת היותו של הקיבוץ בר קיימא לעשורים הבאים.

לפני כשנה וחצי (ביולי 2015) הושלם גל הקליטה הראשון בנירים לאחר השינוי. הקליטה היתה פתוחה לכל משפחות התושבים בנירים והציעה את האפשרות לקנות מגרש מבונה (בית קיים) בקיבוץ. 11 משפחות תושבים, מתוכם 8 של בני קיבוץ, בחרו להצטרף לקליטה והתקבלו לחברות.

כיום אנו נמצאים בעיצומו של תהליך גיבוש קבוצת הנקלטים הבאה. לפי החלטות שהתקבלו בנירים, הקליטה בשלב זה הינה לבנייה חדשה שתורכב מבתי אגודה ומבנייה במימון עצמי לפי דגמים קיימים ומודולריים מבחינת הגודל. כמו כן אנו מאפשרים קליטה מול דירות יורשים. ההחלטות הקיימות אף קובעות בפירוש כי לבנייה החדשה ניתן יהיה לקלוט חברים חדשים שאינם מתגוררים בנירים ושלא יתגוררו בקיבוץ טרם השלמת בניית ביתם. מסלול בתי האגודה, שהוא גמיש ונוח יותר מבחינה כספית, מאפשר גם למשפחות צעירות להצטרף לקליטה ולעמוד בדרישות הכלכליות.

לגל הנוכחי נרשמו עד כה 5 משפחות בנים, 5 משפחות תושבים ותיקות, 3 משפחות תושבים חדשות ומשפחות נוספות מבחוץ המצטרפות בהדרגה לתהליך ומיועדות לעבור לגור בנירים.

כפני משפחות הבנים והתושבים החיות כיום בנירים עמדה ועומדת השאלה אם להצטרף לקליטה. הבחירה בנירים מתבססת על שיקולים רבים ושונים - המיקום הגאוגרפי



הלכה פְּרָקִינְסוֹנְיָה שְׁכָנִית. צילום: דוד לב

רחוב נחלת העבר פינת העתיד, או פינת מוטי המטייל - נחלת בנימין. את הפנייה יש לבצע אחרי גני שרייבר (שילוט מתאים במקום).

אצלנו בבית נעשתה עבודה בהיקף גדול, עם קשיים לא מבוטלים עקב התשתית הישנה הלא מסודרת והלא ממופה. אבל על פני השטח, הבית שלנו שינה פניו. דרכים, חניות, שבילים, עצים, שיחיות, תאורה. סלעים, ממ"דים מצוירים. כל מה שלא זז הרבה שנים, זז ולא סתם אלא בתזזית. למרות הבאגים האלה והאחרים, החצר מסודרת, מטופחת, כאשר "צוות מרים" מזנב בשינויים ומנסה לא להשאר אדמה חרוכה. שאפו!

היום, עם הרמת הנוף המוגזמת (תרתי משמע...), החלפת שיחיות בצמחייה נמוכה ומשתרעת, הרבה צבע עונתי במקום ירוק כל השנה, תוספת של עמודים ותמרורים פנימיים רק מוסיפה לחוסר השקט. הלך האופי הכפרי של המקום. רוחב הכבישים, כמויות האקרשטיין והאספלט של מדרכות ומשטחים, הסימונים המתחייבים על פי חוק בדרכים בגודל זה, של פסים אדומים, לבנים וצהובים, תמרורים וסימוני החניות. וזאת עוד לפני תוספת שילוט רחובות. כן, שימו לב עד כמה החצר הפכה להיות הרבה יותר "רועשת" מבעבר. ריבוי האלמנטים לא מוסיף אלא חוסר שקט. כאמור - לדעתי - השינויים כמעט והעלימו את נירים של פעם.

ישבה וועדה על המדוכה והעלתה

שמות חדשים למקומות ישנים, והעם קשה העורף ממשיך לקרוא לשכונה קטמון ולא גונן, ולשכונת גאולים ממשיכים לקרוא בְּקָעָה, וקוממיות ממשיכה להיות טלביה וגם מורשה ממשיכה להיקרא מוסררה. וזה רק חלק ורק בירושלים. כחיפאי לשעבר לפחות דוגמה אחת מעירי - שכונת תל-עמל ממשיכה להיקרא חליסה.

מנירים של אתמול לא נשאר כמעט דבר למעט השם והאיגלו, הרצון לחדש תוך כדי מחיקת הקיים בחינת "עולם ישן עדי היסוד נחריבה" משנה לא רק את הצורה, אלא גם את המהות.

אני מניח שחבר נירים ממוצע יודע למה קוראים לשכונה שלו כך, יותר מתושב חיפה שגר בוורדיה או גר ברחוב זאב. מי זה הזאב הזה לעזאזל (ספוילר, זה לא ז'בוטינסקי). ולי

לא איכפת מה מבקר מבחוץ מבין או לא. ירצה - ישאל. הרי ה'מוסד' לא חדל להתקיים בגלל הקונוטציות שהשם העלה אצל הלא קיבוצניקים. גם לא בגלל זה פסקו ה'הגשה' וה'השכבה'.

השמות הם בין הדברים היחידים שנשארו מנירים של פעם. מי שחפץ בהווה ובעתיד, אל לו לשכוח את העבר. לכל מקום השפה שלו. הרי בגן ט' אין גן, בוסתן התותחים הוא לא בוסתן ולא תותחים, השדרות בשדרות א' כבר לא קיימות הרבה שנים והשדרה שקיימת היא דווקא בגן ט' ושם השדה לא שונה לשדרות ג'. אפשר גם שנקרא לחרובים מנוחה נכונה. (כמה מקורי...)

נכון לעכשיו, לדעתי, כל עוד לא כל יחידת מגורים מוקפת גדר עם כלב בפנים ותיבת דואר בחוץ, אין סיבה לקרוא גם שמות רחובות.

היות ונמרוד העלה הצעה, אלך אתה. רק שלא יהיו קרבות רחוב אם לפי הפסיפס נצטרך לקבוע מי יגור ברח' הלולב, בסמטת השופר, מעלות חוגלה או בדרך זלזלי הגפן. אה, שכחתי - ה"משולש" יהיה לכיכר מנורה. מה שכן, עקביות מחייבת לכן הכיתוב יהיה בארמית - כמו ברצפה.

בתקופה בה הכל דומה בכל מקום, ואין הבדל בין קניון בבאר-שבע לזה שבפראג או ברלין, לשמור על ייחודו של מקום אינו מילה גסה. אם בכל זאת יתבצעו השינויים, תקוותי היא שבאיזו שנה עתידית משימת בר המצווה תהיה לבנות דגם של נירים של פעם, ללא דונמים של זפת ואקרשטיין, שבילים צנועים והמון נוף עצים וירוק יותר נמוך.

השמות הם בין הדברים היחידים שנשארו מנירים של פעם. מי שחפץ בהווה ובעתיד, אל לו לשכוח את העבר. לכל מקום השפה שלו.



למעלה: גשם
משמאל: מתקנים משהו באנטנה
שעל המגדל
למטה: חגיגה קטנה במועדון מופת



המרפאה שלנו צמחה עם הקיבוץ. התחילה עם הסבים רבים שהיום קוראים להם ותיקים. המשיכה עם הסבים שהיו בני הקיבוץ וכיום היא מטפלת בנכדים ובנינים. מכאן ששינויים רבים חלו במרפאה במשך כל השנים הללו. מטיפול בצעירים לטיפול בחולים מורכבים, חולים כרוניים. ולא לשכוח שילדים ונערים יש תמיד. המרפאה היא זו המלווה אותנו ברגעים היותר קשים. ואולי בשל כך אנחנו תמיד אמביוולנטיים כלפיה גם מודים וגם לא רוצים לחזור אליה.

כחלק מהשינוי המהותי שחל במרפאה ראיתי לנכון להביא לפנינו תזכורת לעבר ולשינויים שחלו במרפאה להודות לנאוה, לדורות של אחיות ומרכזות ועדת בריאות שהיו הלב הפועם של המרפאה. במיוחד לאלו שחיות כאן ביננו **לפנינה, כרמלה, שושי, אסנת ולינק** שהיתה גם וגם. גם אחות מסורה גם רכזת בריאות וגם הביאה לעולם חלק מהילדים המתרוצצים בשבילים. למירה ודבורה רכזות הבריאות שנים רבות וליפקה זל שכבר לא איתנו.. עכשיו תפקידנו להביט אל העתיד בתקווה. אנחנו בעידן של שינויים וחשוב שנדע על בסיס מה התרחש השינוי ומי אפשר לנו להגיע לשינוי העכשווי שהוא בודאי רק שלב נוסף בשינויים שיבואו בעתיד. אז תודה לכל אלו שעסקו במלאכה על מרפאה שהפכה בין יום להסטוריה והעבירו את הלפיד למרפאת כנען. שיהיה בהצלחה ובריאות טובה לכולנו בהמשך

הקשר שלי עם האנשים היה יפה / ראיון עם לפנינה

הדואליות של שותפות וקירבה, היו לי הרבה בעיות עם הקרובים אלי, החברות, אנשים מהגרעין. החברות שלי ציפו ממני ליותר כמובן שלא יכולתי לעמוד בכל הציפיות, אלו היו תקופות קשות, לא הגיעו כל התרופות, היינו נוסעות למרפאות אחרות, לבאר שבע.

הקשר שלי עם האנשים היה יפה, היו הרבה רגעים של קירבה וכמובן גם רגעים קשים של אנשים קרובים זה לא קל.

לא היו טלפונים כל פצע הכי קטן היו קוראים לי מהבית. רגעים שזכורים לי כטובים כשהצלחתי לאבחן, לזהות מה הבעיה והיא מוסיפה לפעמים לא ישנתי כל הלילה כי דאגתי שלא הגיעה תרופה. כשלא אספו בדיקות כשהיה שיטפון בואדי אני נסעתי עם היולדות, למשל כשזיו כוכבי נולד

נסענו ואני, שתינו היינו בהריון, עובדי מע"צ העבירו אותנו את הואדי, אפילו, לפנינה נזכרת בברית של אוהד המוהל לא יכל לעבור וחיימקה העביר אותו עם המשאית. ההצטרפות של כרמלה הקלה, לא הייתי יותר לבד, היינו מביאות לחולים ארוחות בוקר עד שהגיעו המקררים.

במשך השנים עברתי הרבה קורסים, כל פעם הייתי משתלמת לתקופה בבית חולים. לדברי לפנינה הרפואה משתנה כל הזמן,

מנסים לרדוף אחרי הבריאות. אצלי הבית היה תמיד פתוח אנשים באו אלי ביום ובלילה, לחלוק, כאב, שלהם לילד שלהם כאב...

עם השנים גם אני נעשיתי יותר מקצועית עבדו אצלנו רופאים מעולים וניהלנו מרפאה מצויינת.

בסוף התקופה הסיום היה צורם, לא סיימתי בצורה יפה, לתחושת זה לא הגיע לי, עבדתי עד גיל 68, והיציאה לפנסיה הייתה לא בדרך של דיאלוג, לא בדרך שחשבתי שהיא צריכה להיות.

לסיכום-עם אנשים רבים בקבוץ יש לי משהו שאי אפשר להסביר, משהו ביני לבין האדם, וזה נשמר עד היום,

גליה קרמר

הפגישה עם לפנינה התקיימה בביתם של לפנינה ואריה בנירים. **ספרי אין הגעת בכלל להיות אחות?**

הייתי בנח"ל בנירים, כשסיימנו את הנחל חיפשו מישהי שתלמד אחות, לא התנדבתי הציעו לי. זה היה בשיחת קיבוץ, הביאו לשיחה והשיחה הצביעה, לפנינה מוסיפה שנראה לה שלא ממש הכירו אותה.

דיברו על מה זה אומר? לא ממש זוכרת, לינה מוטיילוב הייתה מטפלת תינוקות והיא הציעה לי ללכת ללמוד בביה"ס לאחיות בבית חולים השרון. עוד לא הייתי נשואה ולא היו לי ילדים.

הייתה בנירים אחותו שמה **יפקה הג'ינג'ית** היא התחתנה ועברה לרשפים ואז נוצר מחסור. מי שעבד אז במרפאה היה איש מבוגר ששמו **משה שניצלר** מהזורע, הוא היה אח ורוקח ועבד במרפאה.

זכרון מהלימודים-היה נחמד, אלו היו שנים יפות זאת זכורה לי כחווייה טובה, גרנו בפתח תקווה היו שם חבר'ה מהגרעין שעזבו, הייתי באה פעם בשבועיים הבייתה. בסוף שנת 1960 התחתנתי עם אריה, כשחזרתי לנירים **אוהד** נולד ואחרי חופשת לידה ישר נכנסתי למרפאה. אז עוד בנו את המרפאה הישנה, גרנו בחלק מהחדרים, היו שם ארבעה חדרים,

מרפאת שיניים חדר רופא ושני חדרי אחיות, עבדתי עם **דוקטור שוגר**, הוא היה הרופא הראשון, מוישה חזר להזורע ונשארתי לבד, במהלך השנים התחלפו רופאים רבים עד שנבנה כאן בית לרופא, כל אחד שעזב המליץ על הבא, לפנינה מציינת שהיו כאן רופאים מצויינים.

הלימודים לדברי לפנינה שינו אותה, השקפת העולם שלי השתנתה, ילדתי הפכתי לאמא הייתי אחרת בדרך שהסתכלתי על האנשים ועל הבעיות שלהם. אף פעם לא הייתי רק אחות, הייתי גם עובדת סוציאלית, חלק מהאנשים שבאו הגיעו עם בעיות לא רק רפואיות.

אחרי שלוש שנים הצטרפה אלי **כרמלה בוכשטב** שלמדה ומאז היו המון אחיות במרפאה, משום שהיינו ישוב גבול לא הייתה אפשרות שלא תהיה בישוב אחות.

היינו לבד במרפאה / ראיון עם כרמלה

לעבוד במרפאה ומאחר והרופא שעבד כאן הציע לי להרחיב את המרפאה האורולוגית בסורוקה. לאחר כמה שנים עזבתי ועברתי לעבוד במרפאת קופת חולים בראש העין שם עבדתי כ-21 שנה. בשנים הראשונות העבודה היתה דומה לנירים ומבוססת על הרבה מאד ביקורי בית בבתי החולים. לאחר מכן מאחר והמרפאה היתה מרפאה אוניברסיטאית זה אפשר לי השתלמויות רבות ואף כתיבת מחקר.

אך הזכרונות משנות העבודה בנירים, הקרבה בין החולים והאחיות מלווים את כרמלה עד היום.

התקופה היתה תקופה אחרת. הקיבוץ היה קטן עם מעט אנשים וכולם אנשים צעירים וילדים. תפקיד האחיות כלל את כל סיעוד החולה. היינו מביאות לחברים לביתם תשובות של בדיקות, היינו עושות ביקורי בית עם הרופא בבתי חברים שהיו חולים. עשינו סיבוב לראות את מצב הבריאות של הילדים בבתי הילדים. ובמידת הצורך היינו עושות ביקורי בית עם הרופא בבתי הילדים..

המשימה היתה שלא ישאר חבר שאין לו בן זוג בודד בזמן מחלתו אלא שאנחנו צוות המרפאה ניתן לו תמיכה מכל סוג שהוא נזקק לה.



צדק מאוחר - אחרי הפרסום בגליון הקודם: בתמונה כרמלה מימין ופנינה משמאל אבל האיש שבאמצע הוא משה שניצלר ולא כפי שנכתב בפעם הקודמת

במסגרת הזיכרונות מן המרפאה שעד אתמול הייתה ובין רגע הפכה להיסטוריה שוחחתי עם כרמלה.

מתי ואיך התחלת את העבודה במרפאה בנירים?

בתחילה הייתי חובשת ועבדתי במרפאה. לאחר מכן למדתי בבית חולים השרון במשך שנתיים וחצי וחזרתי ישר לתוך תקופת ההמתנה טרם מלחמת לששת הימים. הקיבוץ היה ליד הגבול חפרו כאן שוחות ואני ופנינה היינו לבד במרפאה ומרוב פחד היינו מתבדחות על איך אנחנו האחיות נהדוף את הפולשים במו ידינו.

לאחר מכן עבדתי ברצף כאחות ביחד עם פנינה כאשר כל שנה אחת משתינו היתה אחראית על המרפאה כדי שלא נאבד את הוותק שלנו בקופת חולים. בתקופה ההיא תמיד היה רופא בנירים ותמיד נתנו לו דירת חברים משופרת שנקראה בית הרופא..

מה היתה מהות העבודה בתקופה ההיא?

התקופה היתה תקופה אחרת. הקיבוץ היה קטן עם מעט אנשים וכולם אנשים צעירים וילדים. תפקיד האחיות כלל את כל סיעוד החולה. היינו מביאות לחברים לביתם תשובות של בדיקות, היינו עושות ביקורי בית עם הרופא בבתי חברים שהיו חולים. עשינו סיבוב לראות את מצב הבריאות של הילדים בבתי הילדים. ובמידת הצורך היינו עושות ביקורי בית עם הרופא בבתי הילדים..

המשימה היתה שלא ישאר חבר שאין לו בן זוג בודד בזמן מחלתו אלא שאנחנו צוות המרפאה ניתן לו תמיכה מכל סוג שהוא נזקק לה.

מה עוד יחד את התקופה בה עבדת?

בתקופה ההיא בעלים לא אושרו להיכנס לחדרי הלידה עם נשותיהן לא לחדרי לידה ולא לחדרי צירים. אנחנו הגענו להסכם עם ד"ר בן אדרת שניהל את מחלקת היולדות שנוכל להיות עם היולדת בחדר צירים ואף בחדר לידה, ואמנם אני זוכרת יולדות רבות שליוויתי לחדר הלידה. זכור לי מקרה שנסענו עם מרים שריבר ללידת הבת שלה כאשר בניומין היה נהג האמבולנס הכרחתי אותו למרות מחאות מרים לנסוע הכי מהר שאפשר ובאמת הלידה התחילה במבואות בית החולים. כשמילדת הצטרפה אלי וסיימה את הלידה.

מתי סיימת את עבודתך במרפאה?

יצאתי לחופשה אחרי שפלוק (בעלי) ניפטר באותה תקופה היה לי מאד קשה

עם פתיחת המרפאה המשותפת / אסתר בוכשטב

המועצה והנהלת "שירותי בריאות כללית". הוקם צוות היגוי שהורכב מנציגי ארבעת הקיבוצים (בשלב הראשוני גם ניר עוז היו שותפים למהלך), נציגי המועצה והתנועה הקיבוצית. המהלך לוהה בייעוץ תהליכי-קהילתי מקצועי. לאחר תהליך ארוך של בניית הסכמות בין הקיבוצים, ובהמשך בינם לבין הנהלת קופ"ח, המהלך של הקמת מרפאה יצא לדרך ובספטמבר האחרון נפתחה המרפאה - מרפאת כנע"ן.

בימים אלה אנו עדיין בתקופת ההרצה של המרפאה החדשה. הצוות, המורכב משני רופאים, שלוש אחיות ושתי מזכירות רפואיות, עובד ולומד להוביל את המהלך המורכב. במקביל, צוות ההיגוי ממשיך בעבודתו בליווי עבודת המרפאה, שמירה על אופייה והתנהלותה בהתאם להחלטות הקיבוצים.

לפני כחודש התקיימה ישיבת של צוות המרפאה עם רכזי הרווחה והבריאות בקיבוצים כדי לגבש נוהלי עבודה משותפים, שיאפשרו לשמור על היתרונות במערכות הבריאות והרווחה בקיבוצים. להרגשתי נעשה מאמץ מצד כל השותפים למצוא מענים טובים לבעיות שעלו (חולים סיעודיים, ביקורי בית, חלוקת תרופות כרוניות, קשר עם מטפלות השטח בקיבוצים ועוד).

ישנה עוד דרך לפנינו, עוד יש "חריקות" וקשיים שאנחנו עובדים להתגבר עליהם, אבל כבר ניתן לראות גם את תחילת המימוש של הפוטנציאל של המרפאה המשותפת - במענה מקיף יותר מבחינת שעות הפעילות וזמינות הרופאים, תחומי הפעילות (טיפת חלב) ועוד.

לסיום, אני רוצה להודות לכל מי שנשא בעול המרפאה לאורך כל שנותיה במקצועיות, באכפתיות ובמסירות ובטוחה שנמשיך לקיים פה שירות איכותי ומסביר פנים גם בשנים הבאות.

הסתיימה תקופה של מרפאת נירים המסורתית, מרפאה שבה צוות האחיות עושה סיבוב יומי בכל בתי הילדים, מרפאה שבה האחיות והרופאים גרים בנירים והם חלק מהנוף הקהילתי, מרפאה שבה קוראים לאחות חובשת, ועוד... אני מלווה את נושא הבריאות בתפקידי זמן קצר, כשלוש שנים, לאחר שהוחלט על איחוד הרווחה והבריאות למערך אחד.

בתקופה זו נחשפתי ליתרונות שיש למרפאה קיבוצית קטנה, ובעיקר ההכרות האישית עם כל מטופל, משפחתו וסביבת חייו. יחד עם זאת, צפו גם הקשיים שבתפעול מרפאה קיבוצית ששייכת "לשירותי בריאות כללית". כל נושא איש כוח האדם, מלבד עבודת הרופאה הוא באחריות הקיבוץ (הקיבוץ מקבל מקופ"ח שכר קצוב או תקן בהתאם לגודל האוכלוסייה) ואחת המשימות הקשות והמתישות שמרכזות

בריאות בשנים האחרונות נאלצו להתמודד איתן היתה מציאת אחיות. בנוסף, חלו שינויים במבנה הדמוגרפי של הקיבוץ, גיל האוכלוסייה עלה והצרכים והדרישות הבריאותיים השתנו, התנהלות הרפואה במדינה השתנתה, העלויות הכלכליות של המרפאה עלו גם כן ולא תמיד הצלחנו לתת מענה מלא לצרכים שנוצרו.

בהנהלת בריאות ורווחה עלתה היוזמה לפנות למחלקת הבריאות במועצה בבקשה לבדוק אופציה של איחוד מרפאות קיבוציות באזור למרפאה משותפת, מתוך רצון לאגם משאבים של כל השותפים במרפאה, ובמקביל להעביר את האחריות להעסקת צוותי המרפאה לקופ"ח.

הפנייה הזו לוותה בהרבה חששות, כי למרות הקשיים, לאורך השנים המרפאה בנירים היתה איכותית ושירתה במקצועיות רבה את חברי הקיבוץ ותושביו. ידענו שכל שינוי טומן בחובו גם הזדמנות וגם סיכון.

ענת תבורי, מנהלת תחום הבריאות במועצה, הסכימה להוביל את המהלך בגיבוי גדי, ראש

ישנה עוד דרך לפנינו, עוד יש "חריקות" וקשיים שאנחנו עובדים להתגבר עליהם, אבל כבר ניתן לראות גם את תחילת המימוש של הפוטנציאל של המרפאה המשותפת - במענה מקיף יותר מבחינת שעות הפעילות וזמינות הרופאים, תחומי הפעילות (טיפת חלב) ועוד.



מימין: שושי, אסנת, דבורה, אורית, נאווה, לילך

דף אינפורמציה לרפואה מונעת שיתבצע בשתוף עם ועדת הבריאות האזורית במשך השנה הקרובה.

- לפי סקרים שנערכו באוכלוסיות מגילים ושכבות שונות נראה שרפואה מונעת לכמה סוגי מחלות יכולה לעזור בגלוי מוקדם של המחלה וע"י כך טפול מוקדם יותר ויעיל יותר במחלה. לכן החלטנו על מספר בדיקות שיערכו לאוכלוסיה בשנה הקרובה. ההסבר נתן כדי שהצבור יהא מודע למתרחש.
1. חסון שטנוס - כל האוכלוסיה חיבת להיות מחוסנת והחברים מתבקשים להקפיד, במרפאה מתנהל רשום וכל חבר יכול לודא.
 2. סקוף ריאות נעשה פעם בשנה.
 3. בדיקות עיניים לילדים עד גיל 6 לגלוי מומים בעיניים, ולאוכלוסיה מעל גיל 40. הבדיקה תיערך בזמן הקרוב והחברים מקבוצות גיל זה יוזמנו למרפאה.
 4. בדיקת דם ושתן לאוכלוסיה מעל גיל 40 פעם בשנה לפי הזמנת המרפאה.
 5. בדיקת א.ק.ג. מעל 40 פעם בשנה לפי הזמנת המרפאה.
 6. בדיקות רופא כללי פעם בשנה. החברים יזמינו תור.
 7. בדיקות מסוג מסוים שמתבצעות ע"י רופא מומחה לנסיט, ובדיקות מסוג מיוחד לגברים. הבדיקה הזו תעשה תוך 4 - 3 חודשים לאוכלוסיה מעל גיל 25. כמובן שאין הכרח לבוא לכל הבדיקות הנ"ל.
- אנו בתור צוות המרפאה חושבים שהדברים נחוצים ומועילים ומקוים להענות מצד הציבור.

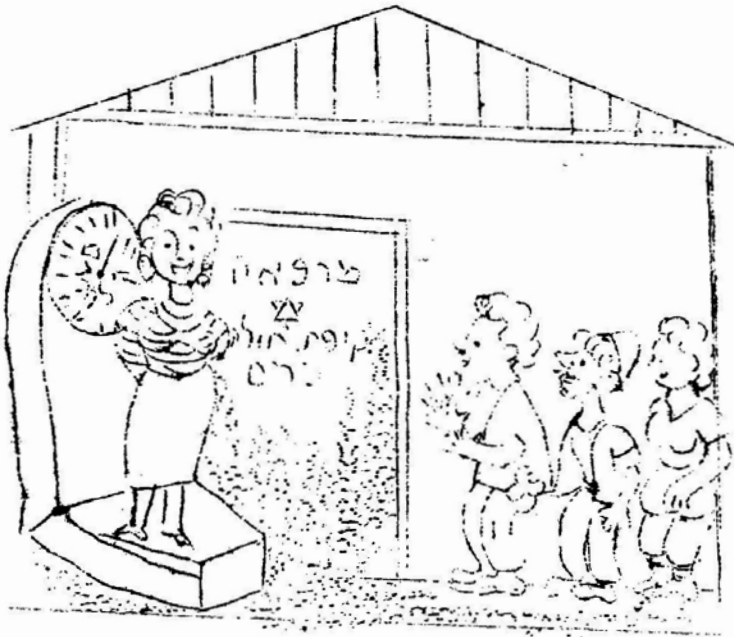
בתודה

מריו, פנינה שושי.



ערב במרפאה

ס חשקה נפשכם בכילוי נעים ומכדר אחרי ארוחת הערב, וזמנים לבקר במרפאה, שכמה מעלות טובות במקום זה. אפשר "לבלות" פה ערב שלם, בציפיה בתור לחובשת. ע לי משום מה, בני אדם משכימים לפתחה, מוכנים אפילו בחוץ ערב שלם, לשכך. זהו בודאי סוד רפואי, ומי אכנס בתחום סודות אלה. יש בודאי גם כאלה המתאווים ידה זריקת "עובש". התרופה החדשה ב10 השנים האחרונות. ובשחת התיחדות פרטית בהחלט עם כבוד החובשת בחדר השני, הוילונות, מי יודע מה שם?



פתאום באות בריצה בנות נכנסות למרפאה, למורת כל המחכים בחוץ. כולם להן: מה זה, יש כאן תור, חוץ. אך הן אינן מתרגשות למי שעדיין אינו יודע; ס נכנסים בלי תור, ומלבד לא לחובשת, אלא למשקל, בר הזמן שתדעו שאנו באות להסקל ונכנסות בלי תור.

ין קהל המחכים ישנם קבועים, כמו בכל עסק, אך לא אגלה לכם מי הם, סוד רפואי כמוכן.

חד מהם סיפר לשומעים על הסרט "ברנשים וחתוכות", הוא יה ברנש הגון, כל ערב הושיט לחובשת את ידו שנכותח המדבר. לאחר שלא זכה ליחס מיוחד, יתכן משום נוכחות במקום, הפסיק פתאום לבוא. מאחר שהפסיק להושיט/ידו חזרה היד לאיתנה.

חריו באו כל מיני חברה יחפים, בקטן מהחובשת לרחוץ הגגלים באלכהול.

עם בא חבר להתלונן כי הכדורים נגד כאבי הראש לא , אחרי חקירה רפואית בדבר, התברר שפלונני רק קצת טעה, ע כדורים נגד שעול. והרי טעות לעולם חוזרת.

למוני מושיט לחובשת ערב ערב את רגלו, הוא נסוי ככר, יושיט לה את ידו. פעם רצה להוכיח לכולם את ידיעותיו ת ברפואה ואמר: "יש לי גרידות ברגל", יתכן והיתה שגיאת דפוס, וצריך להגיד גירודים. אבל מי אני כי בסוד רפואי ממין זה.

אחרון אחרון חביב, הנהלת המרפאה מעבדה להודיע לקהל נים, אפשר לבוא בכל ערב לחפש פטריות, זמן צמיחתן וגבל, לכל עונות השנה.



...תושבי הפריפריה מקבלים רפואה סוג ב ואני אומרת את זה מתוך היכרות עם מה שקורא בנגב לא בגלל שבנגב יש רופאים פחות טובים מאשר במרכז אלה שהמשאבים העומדים לרשותינו פחותים יותר ... למרות שאני לויאלית למעסיקים שלי בקופת חולים אני לא יכולה שלא לומר שעל פי המשאבים שהם מקצים לנו הם רואים בנו אזרחים סוג ב.

...זה החלק הפסיכולוגי בעבודה שלי שהוא חלק בלתי נפרד מהתפקיד בעיר לרופא משפחה אין את הזמן להקשיב ... בקיבוץ אני יכולה להרשות לעצמי לקחת את הזמן כי אני קובעת את משך הזמן של קבלת הקהל במרפאה יש אצלי איזשהי חלוקה שלפיה באמצע השבוע אני מתרכזת בבעיות מקצועיות ואילו בסוף השבוע אני מטפלת במכלול הבעיות של הפונים אלי יש משפחות שאני מכירה כבר שלשה דורות שלהם כאלו שאני מטפלת בסבים, בבנים ובנכדים.

"דווקא בקיבוץ בגלל שהיחסים יותר אינטימיים... אנשים פחות אומרים את הדברים ואינם מביעים מחמאות כעניין של שגרה. אני חושבת שזה לטובה הם לא רוצים להצטייר מתחנפים. הדוגמא הכי טובה שהראתה לי שהאוכלוסייה בנירים מעריכה את עבודתי ומכירה תודה, הייתה כשנולדה ביתי הקטנה... וכמעט כל חברי הקיבוץ באו לברך ולהביא שי קטן. היה לי ברור שזו איזושהי דרך שלהם להגיד לי תודה רבה.

...כשהגעתי לנירים ה מוטו היה שרופא בקיבוץ חי במקום מקבל את החולים בבוקר במרפאה וגם נותן מענה בשעות הלילה ... לדעתי זה סידור נפלא משום שהוא מאפשר להעזר בשעת חרום ברופא זר שצריך ללמוד אותו מהתחלה.

... אפילו מהאחריות ביקשתי שלא יספרו לי על חברי הקיבוץ שיאפשרו לי להכיר אותם בעצמי. רוב שעות היום אני לא נמצאת בקיבוץ ולכן אני לא מעורבת בכל האינטריגות למיניהן . אני מקבלת את דף החלטות המזכירות ודרך זה אני מעודכנת במה שקורה בנירים.

הנה אנחנו - צליל ועמית

ביקשנו מהתושבים החדשים שרובם מיועדים לקליטה לספר על עצמם, לספר לנו דברים משמעותיים בחייהם ולתת לנו פרטים מקורות חייהם על מנת שנכיר אותם קצת יותר. לפניכם הכרות עם הזוג הראשון עמית וצליל ניר שהגיעו אלינו מקיבוץ יד מרדכי מספרים בקצרה על חייהם ועל מה הביא אותם אלינו מה גורם להם לרצות להקים בית כאן בנירים בנגב המערבי.

אני גם מדריכה התפתחות תינוקות בשיטת 'צעד ראשון'. הייתי מדריכה במוסד שקמה בקיבוץ יד מרדכי - זהו מוסד המתקיים בשעות הערב והעבודה השוטפת כלה עבודה מול ההורים גיבוש הקבוצה שהדרכתי עבודה מול הצוות הכללי של המוסד. הייתי גם מדריכה בקיבוץ גברעם. זו עבודה אינטנסיבית עם עמידה בלחצים השוטפים של בית הילדים בקיבוץ ועם צוות הדרכה. הייתי גם מדריכה ב'פרויקט אתגרים' ב'בית גאיה', הוסטל לנערות בסיכון באשקלון.

בשירות צבאי שלי הייתי בחייל חינוך. מורה חיילת במסלול פנימיות. במהלך שירות הצבאי

שלי הדרכתי שכבת יא בפנימיית "נווה הדסה". כיום רכזת חינוך בלתי פורמאלי בקיבוץ כרם שלום.

עמית: אני רואה את הקליטה בנירים כעניין טבעי

נולדתי, גדלתי והתחנכתי בקיבוץ יד מרדכי. למדתי בבתי הספר של הקיבוץ במסגרת "מוסד שקמה". כשנולדתי קיבוץ יד מרדכי היה קיבוץ שיתופי שעדיין התקיימה בו לינה משותפת, דבר שגרם לקשר חזק בין כל ילדי קבוצת הגיל שלי.

כבר מגיל צעיר ידעתי כי אני מעוניין להקים את משפחתי ולגדל את ילדי במסגרת קהילתית הדומה למסגרת בה התחנכתי, לכן אני רואה את הקליטה בנירים כעניין טבעי לחלוטין עבורי.

אני בעל תואר ראשון בכלכלה ומנהל ועסקים (B.A.) מאוניברסיטת בן גוריון בנגב.

היום אני גזבר, כלכלן ראשי ומנהל רכש בחברת הבניה כ. כוכב הנגב. התפקיד שלי כולל בדיקת כדאיות כלכלית לפרויקטים, אחריות על הסכמים עם ספקים חיצוניים וכן אחריות על תזרים המזומנים של החברה ודוחותיה הכספיים, בהיקף מחזור של כ-150 מ' ש בשנה, וכן אחריות על הנהלת החשבונות של החברה.

בצבא הייתי מש"ק מודיעין וניווט בטייסת העטלף.

בזמן הלימודים האקדמיים הייתי שותף בהתנדבות לפרויקט "שותפות 2000" של הסוכנות היהודית, במסגרת פרויקט זה הייתי שותף בפורום צעירים של המועצה האזורית חוף אשקלון.



הכרנו בשנת 2013 ולאחר כחודש היה ברור לשנינו כי אנו מעוניינים לחיות יחד. כחודשיים לפני החתונה עברנו להתגורר יחד בקיבוץ יד מרדכי (בו עמית נולד וחי כל חייו). על נירים שמענו מאופיר שהיה מזכיר קיבוץ ביד מרדכי, ומנהל פרויקט הבנייה בנירים.

יש לומר כי כבר משיחת הטלפון הראשונה שקיימנו עם אלמוג, היה ניתן לשמוע בקולה כי קיבוץ נירים מאוד מעוניין בקליטת חברים חדשים ויעשה כמעט הכל על מנת שהנרשמים לקליטה יחוו יחשו כמה שיותר כחלק מהקהילה למרות הריחוק היחסי.

התרשמנו מהצגתה של אלמוג את הקיבוץ והחלטנו להתחיל את תהליך הקליטה בנירים באופן מיידי וכן להעתיק את מגורנו לקיבוץ נירים.

צליל: החלטנו כי אלה החיים אותם אנו רוצים

נולדתי וגדלתי בישוב אלי סיני (בצפון רצועת עזה) עד שנת 2005. לאחר הפינוי שהיתי כ-11 חודשים באוהלים בצומת יד מרדכי, שם בעצם גדלה בי ההחלטה שאני רוצה חיי קהילה הן לעצמי והן למשפחתי בעתיד.

לאחר שהייה באוהלים עברתי להתגורר באשקלון ולאחר שהכרתי את עמית החלטנו לעבור יחד ליד מרדכי, מתוך רצון לחיות חיי קהילה מלאים ולבנות בעתיד את ביתנו בקיבוץ (לא בהכרח ביד מרדכי).

לאחר שיחה עם אלמוג וסיור בקיבוץ נירים החלטנו כי אלה החיים אותם אנו רוצים והחלטנו לעבור לגור בקיבוץ נירים. יש לי תעודת הוראה בחינוך מיוחד ותעודת הוראה בחינוך המיוחד רב גילאי, יש לי תואר ראשון בחינוך וטכנולוגיה, ותואר ראשון B.A כללי בחינוך וטכנולוגיה.

לפעמים הלומות מתגשמים / יפעת הגלילי

המוגברות נותר רק להסתכל ולהמשיך לנשום. דג מחבטון, צבים, מנטות, manta לרוב בכל הגדלים בעלי כנפיים רחבות המטילות צל גדול, מגיעה קרוב כל כך עד למסכה וממשיכה הלאה בדרכה. אבנון - הנראה כסלע רגיל שפתאום חושף זוג לסתות או סתם מתנועע, מורנות מרהיבות ושלל יצורים אחרים.

ברוב הצלילות זכינו לצפות ב"תחנת ניקוי" מחזה מרהיב ביופיו.

לעיתים נזקקנו לעגון עצמנו עם ריף הוק - וו (hook) ואז משחררים הכל ומרחפים.

חובה לציין שבכל צלילה הגענו במדויק לנקודה, בדיקה קטנה של הזרם וקפצנו למים בשמחה רבה. ובנוסף צלילות ערב ולילה מרהיבות שמשאירות טעם לעוד.

יוצאים מהצלילה ומחכים לאיסוף לספינה הקטנה, באחת הצלילות יצאנו לגשם חמים ולאחר מס' דקות יוצא גבי מהמים ופותח מטריה - זה מה שנקרא לדאוג לפרטים הקטנים.

פעמיים זכינו לדרוך על קרקע יציבה - ביקרנו באי מיושב המזכיר סמטאות מחנה פליטים אך הכל נקי, ערימת חול גדולה תפסה את עיניי "האוצר" של הילדים - לטפס, להעביר... וקולות המואזין שמזכירות לרגע את הבית וכמובן ביקור באי מאלה. אי צפוף מאוד. ביקרנו בשוק האוכל הססגוני ובשוק הדגים (לי היה קשה לראות מה עושים להם מחוץ למים) וקינחנו בגלידריה מקומית.

לסיכום, חוויה מדהימה ומעצימה שמבחינתי פתחה את התיאבון לעוד יעדים ומקומות חדשים ומרתקים.

אני שמחה לשתף ולספר על חוויות ספארי צלילות באיים המלדיביים. הספרי התקיים בהדרכתו וליווי האישי והמקצועי של גבי אנקר (שלנו) ואילנה נאורי.

אז יוצאים לשנת שבתון מהגן (כי מי יאשר לי לצאת בשנת הלימודים לשבוע צלילות?) וקדימה לעניינים. תיאומים והזמנות דרך "החברה הגיאוגרפית" בטיפולו המסור של אמיר גור.

" שבת בבוקר יום יפה ... " ואנחנו בדרך לנתב"ג - טיסה דרך מוסקבה למאלה. קצת לפני הנחיתה אפשר כבר להבחין באיים הקטנים בצבעים מדהימים של כחול וטורקיז והפרפרים בבטן עובדים.

קבלת הפנים הראשונה היא הלחות, החום וכמובן נציג צוות הספינה המקומי. מחכים כמה דקות וקדימה עולים ל"DONI" (ספינת העזר שתלווה אותנו לכל אורך המסע) כל אחד מקבל ארגז לציווד הצלילה האישי, תולים חליפות ומתחילים להשתחרר ולהנות.

הפלגה קצרה לספינת האם ה- "LEO" קבלת חדרים והתארגנות. צריך להתרגל לקום ב 5:45. בזמן הקפה הראשון של הבוקר מתקיים מפגש הדרכה קצר ותכנון הצלילה. חוזרים לארוחת בוקר עשירה ויוצאים לצלילה שנייה. אחרי ארוחת הצהריים יש זמן למנוחה עד לצלילה הבאה.

קבוצה של 24 צוללים, צוללות ומשנרקלת אחת, 20 מישראל + 2 זוגות נחמדים מבולגריה ואוסטרליה

אז מה היה לנו ?

המון כרישים מכל מיני סוגים (nurse shark highway, white tip shark, whale shark), כריש לויתן אחד אימתני וגדול. הם מגיחים מכל כיוון, עוברים בינינו וחוץ מפעימות הלב



שאריות משלהם במקומות ההפסקה והמנוחה. הרוחות והסופות שפוקדות את אזורנו מידי פעם בפעם גם מפזרות את אריזות חומרי ההדברה שנשארים ליד מקומות מילוי המרססים. לאורך גדר המשק וגדרות נוספות באזור המטע והחממות מתאסף לכלוך ושאריות מכל סוג עמיד ולא מתכלה בשמש לאורך הזמן. רק קצת תשומת לב, והשטחים יהיו נקיים לטובת כלנו.

ועדות הנהלות ועוד צוותים סתם

בנירים יש כ 30 וועדות, הנהלות ועוד צוותים שונים כ 80 אנשים יושבים בהרכבים השונים. מתוך 6 שיושבים במספר הרב ביותר 5 הם שכירים. באופן טבעי ממלאי התפקידים מובילים או נוכחים ביותר הרכבים מאשר נציגי ציבור בוועדה צוות או הנהלה. בשנים האחרונות יש דיווח מצד הנהלת הקהילה מידי חודש בחודשו וזה חשוב. גם מכיוון המשק התחילו בדיווח מסודר כל תקופה ותקופה. אולם יש מספר קטן של וועדות, צוותים שמדווחים לעיתים רחוקות יותר לציבור על תחום טיפולם. במעבר לצורת ניהול אחרת כמו תאגוד הענפים החקלאיים יש חשיבות רבה למסירת אינפורמציה לכלל החברים על המתרחש, רצוי בשפה מובנת לכלל הציבור ולא שפה של רואי חשבון או מנהלי חשבונות, כמו בכל מקצוע זו שפה פנימית שמובנת לעוסקים במקצוע, נסו לקרוא חוזה משפטי כזה או אחר וישר מובנת הבעיה של הבנת הנקרא הכתוב בעברית אבל במונחים מקצועיים במקרה כזה משפטיים, שנראים כסיבוך של דברים פשוטים. זה חשוב במיוחד לאור הנוכחות הלא גבוהה בשיחות הקיבוץ והצורך לאשר אחר כך בקלפי החלטות שונות. [זה מניסיוני כחבר בוועדת הקלפי- שאנשים באים ומבקשים הסבר על גשם מצביעים, ולא רק מה ההצבעה עצמה].

גשם גשם בוא

פרויקט שיקום והחלפת הדרכים הראשיות ביישובנו כמעט הסתיים, להוציא ערמות פסולת שמחכות לאיסופן. לאט לאט מתרגלים למראה החדש, לרוחב הדרך, למדרכות להולכי הרגל הצמודות לכביש. לתאורה הגבוהה, נקווה שענפי העצים לא יסתירו את האור כאשר הפנס נמצא אי שם בין הצמרות. יש מעט כבישים חד סיטרים אולי אחד בקושי, ושם כאשר משהו נוסע ברכב בכיוון ההפוך זה מסוכן. החניות הרבות אמורות לפתור את בעיית החנייה, אולם, חנייה אחרי שעות העבודה לאורך הכביש עוזרת לנסיעה איטית יותר במקומות שבדרך כלל מרובים בילדים הנוסעים באופניים ודברים אחרים על גלגלים, לכן לטעמי יש לאפשר חנייה לאורך הכביש לא בשעות העבודה של משאיות האשפה או גורמים אחרים ברכבים גדולים שצריכים לעבור בכביש בשעות העבודה. הרבה תודה לצוות הנוי שעמל קשה להחזיר בהקדם את מה שנהרס והיה צריך שיקום או חידוש. וכן לעובדי ענף האחזקה שהיו צרים להזיז ולשנות מיקום של קווי מים וחשמל לא מעט. עכשיו עם בוא החורף, נקווה שיגיע גם גשם, ואז נדע גם אם מערכת הניקוז עובדת כראוי.

תרבות חקלאית - אגרוקולטורה

כמי שהולך, רוכב ומטייל בשדות הקיבוץ (בעיקר במערב), אני נתקל ורואה את מצבה הירוד של התרבות החקלאית בשטחים. אם בעבר בתקופת הכותנה כולם ידעו להילחם בזחל הוורוד ותולעת הפלסטיק עד הסיב האחרון, הרי השנים הרבות שעברו מאז הפסקנו לגדל כותנה בשדותינו השפיעו גם על המלחמה בתולעת הפלסטיק וזחלי הניילון. זה ניכר בעיקר בשטחים שבהם היו מנהרות הבטטות, המנהרות הנמוכות, את המנהרות העבירות מקפלים ומחסלים בדרך כלל בלי הרבה שאריות. זה משפיע גם על אורחים קבועים ומזדמנים כמו כוחות הצבא, הם רואים שלא נקי ומוסיפים



שלום חבר
יוחנן ניפרד מחבר ותיק
שלא שרד את הסופה

הרוכבות האלופות / גליה קרמר

ספציפית מידי... זהו ויצאנו לדרך... רכבנו, נפלנו, צחקנו בסוף כל רכיבה היתה שיחת סיכום. רכבנו גם בבארי, שלוש פעמים בגברעם ולסיום באזור בית גוברין. בסיום אכלנו ארוחת בוקר היה גם זמן פציעות. יובל בכר המדריך הוא אלוף של אמת... יודע להסביר שאין לא יכולה. יש קשה... עלינו, ירדנו, דיברנו, הצטלמנו. היה מקסים עכשיו כבר מתארגנת קבוצת רכיבה שיצאה לדרך.

חוג הרוכבות האלופות זהו שם קבוצת הווסטאפ של קבוצת הרכיבה שהתארגנה דרך חוסן. חנה ר, לילך, זהר, איריס וינקלר, פועה, יפה נפתליהו, גליה, תקווה, דבי ונאוה עציון הן הרוכבות האלופות רותם תנורי היה המקשר. מדריך הרכיבה שהוא גם פסיכולוג פגש את כל הקבוצה לשיחת פתיחה בשיחה עלתה השאלה למה אנחנו לא רוכבות. כולנו הסברנו מה מעכב בעדינו מהן הבעיות הרפואיות הכלליות הפרטיות. אני למשל הייתי



לא מזמן זה קרה / משה עציון

ממועדון יחדיו ליום הולדת ה-80 של עופרה.



לא מזמן זה קרה
כשעופרה היתה יותר צעירה
חרשה את הארץ לארכה ולרחבה
והדריכה מטפלות ואמהות
איך לטפל בפעוטות החמודות
באותם הסיוורים
למדה משהו בנושא חיתולים
ובמהרה החליפה לנו אותם בטיטולים
וכל בתי הילדים חגגו
כי אז הם עוד לא ידעו
כי לטיטולים יש תכונה משונה
הם גדלים ממש איתנו בכל שנה
וכעת משתמשים בהם לא רק ילדים
כי גם אנחנו המתבגרים.
תודה לעפרה על המתנה
נמתין ונראה מי עוד יצטרף בשנה הבאה.
העיקר שתהיי לנו בריאה.
כתב משה עציון

קָטַע - קָטַע אִירִית הַפֶּץ

אמר רבי אלעזר:

"אור שברא הקדוש ברוך הוא ביום הראשון - אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו. כיוון שנסתכל הקדוש ברוך הוא בדור המבול ודור הפלגה וראה שמעשיהם מקולקלים עמד וגנזו מהם. ולמי גנזו? לצדיקים לעתיד לבוא."

שאלו החסידים: היכן גנזו?

השיבו: בתורה.

שאלו: אם כן, כלום לא ימצאו צדיקים משהו מן האור הגנוז כשהם לומדים תורה?

השיבו: ימצאו וימצאו.

שאלו: אם כן, מה יעשו צדיקים כשימצאו משהו מן האור הגנוז שבתורה?

השיבו: יגלוהו באורח חיים.

מבוסס על מדרש שמות רבה, לה. מתוך: מרטין בובר, אור הגנוז - סיפורי חסידים, הוצאת שוקן, 1979, עמוד פתיחה

למתנדבים בעם / ח"נ ביאליק
בימי החשמונאים ... חֲשָׁפוּ הָאוֹר! גָּלוּ הָאוֹר!
אם הָרַרִי נִשְׁפָּה עָלֵינוּ נִעְרָמוּ -
לא דָּעְכוּ כָּל-הַנִּיצוּצוֹת, לֹא תָמוּ;
מִהָרִי הַנִּשְׁפָּה עוֹד נִחְצֵב לְהִבָּה,
מִנְקִיקֵי הַסְּלָעִים - סְפִירִים לְרַבָּה.
עַל-קִרְקַע הָעַם וּבִתְחִיתוֹת נִשְׁמָתוֹ -
עוֹד תִּגָּה וּתְנוּצֵץ שְׂכִינָתוֹ.

הוֹי, הִבּוּ-נָא יַחְדּוֹ לְעִבְדָּה הַגְּדוּלָּה!
נִגְלָה-נָּא הָרִי הַנִּשְׁפָּה, נִגְלָה!
נִחְשָׁפָה-נָּא שְׂכָבוֹת הָאוֹרִים הָרַבִּים!
הוֹי, בְּנֵי הַמִּכְבָּים! הַעֲמִידוּ אֶת-עַמְּכֶם,
הִקְיֵמוּ הַדּוֹר!
חֲשָׁפוּ אוֹר, חֲשָׁפוּ אוֹר!

אודסא, תר"ס [1900], תשרי.
חיים נחמן ביאליק, השירים, דביר, אבנר הולצמן (עורך), תל אביב 2004, עמ' 181-180
וכמובן לא מספיק שהאור יתגלה בחיו של היחיד אלה בקהילה ובמדינה בקיצור יש לנו עבודה קשה.
שימו לב האור קיים צריך לחשוף אותו. אין צורך בגפרורים ומציתים יש צורך בכל העולה על דעתכם ויכול לחשוף.

כי זה המבחן האמיתי לכל אידאה לכל רעיון ולכל אמת היכולת לגלות אותה באורח חיינו.

ועוד על שילוט בנירים

חיימקה שלי

מילים: דן אלמגור

כי כל החיילים,
כן, כל החיילים
טועים ברגל, בלי בושה!
רק חיימקה שלי,
רק חיימקה שלי
דורך ברגל הנכונה!

המצעד קרב, מריע הרמקול.
המצעד קרב, הנה גם הקצין.
כל החיילים דורכים ברגל שמאל,
רק חיימקה שלי דורך פה בימין!

מילים וצילומים ארנון אבני

כי כל הכבישים
כן, כל הכבישים
טועים בשלט, בלי בושה!
רק הקבלן שלי,
רק הקבלן שלי
תוקע שלט בדרך הנכונה!

מימין שלטי 'זכות קדימה' במדריך שילוט. משמאל - שלטים בנירים



302 (ב-37) 301 (ב-36) תן זכות קדימה לתנועה בדרך החוצה



101-151 ז

2

301-31

401-439 ות

501-513 ת

601-635



**לפרגן לעצמנו,
זו הייתה התכנית
שלכבודה הוזמנו
לברביט כל העוסקים
במלאכת הפקת חג
הקיבוץ וההצגה
שבמרכז.
באירוע היו מסקנות
והיו דברי ברכה וכמובן
- היה טעים**

מוישיק (משה) סרלין 25 שנה למותו

הפסלים מגיבים לאירועים באזור, בארץ ובעולם. אחד מסמל את הגדר שבנו לאורך הגבול, השני את אירועי האינתיפאדה הראשונה (האבנים) השלישי נוצר בעקבות רעידת אדמה בעולם הגדול (רעידת אדמה ברצ'ה, גיאורגיה, בה מתו 270 איש ו 60,000 נותרו ללא קורת גג). על מדף אחר יש כלי בית וחפצים אחרים מבית הוריו.

בגרעין "נירים" אתו הגיע לקיבוץ, היה חלק מחבורת מגדלי השפמים, מאלה שמכירים את השירים הרוסיים בעל פה ומלווה את השירה בנגינת מפוחית. שמר על קשרים ומפגשים של חברי גרעין "נירים" ובמיוחד עם הקבוצה מפתח תקווה עוד שנים אחרי שהגיעו לקיבוץ וחלקם עזבו למקומות אחרים.

רבים מחברי הקיבוץ היום לא הכירו את מוישיק, אולי מעט שורות אלה יעזרו להכרות עם דמותו וזכרו שלא יישכח בין חברי נירים.



1937/06/11 ב' תמוז תרצ"ג
1991/11/12 ה' כסלו תשנ"ב.
מוישיק הגיע לנירים כחבר
גרעין "נירים" בשנת 1955.
הוא התגייס לנח"ל המוצנח
עם יתר חבריו ועם תום
השירות חזר לנירים.



מקום העבודה העיקרי שלו
היה המסגרייה. ממנה יצא למלא תפקידים שונים בקיבוץ
ומחוצה לו, אך תמיד שב אליה לעבודתו. החל מ-1984
מוישיק יצא לפעילות בארגון עובדי הפלחה וסיים ב-1988.
הוא שב לנירים וריכז את המוסך והמסגרייה עד יום מותו.
מוישיק היה אדם בעל עיסוקים מגוונים. היה איש משפחה
למופת, טיפל ודאג לכולם במסירות - לאשתו, לילדיו וליתר
בני המשפחה.

מוישיק נשא לאישה את ניצהלה בשנת 1961. לזוג נולדו
ארבעה ילדים: ארז (1962), דלית (1966), אשל (1972) ודגנית
(1978).

עד כאן מדף ההנצחה באתר נירים, מוישיק ממשיך להיות
חי בביתו.

מוישיק נפטר צעיר לפני שזכה לראות את ילדיו נישאים
(בשנה שלאחר מותו ארז ודלית התחתנו) ונכדים שבאו אחר
כך, הנכדים שומעים סיפורים ומכירים אותו כאילו נמצא
ביניהם. כנראה שזה לא סתם שהנכד תום עובד במסגרייה
וממשיך את דרכו של מוישיק בלי שהכיר אות בחייו, רק
מסיפורי משפחה. הבית מלא דברים שאהב, יצר ואסף.
אוסף הבולים הגדול מסודר על אחד המדפים, כל האלבומים
הרבים ממוספרים, לפי ארצות וחלקם לפי נושאים. אוסף
דגמי כלים חקלאיים וטרקטורים מדגמים שונים הם מזכרות
לשנותיו הרבות במסגרייה, מוסך, ומדור המיכון בארגון עובדי
הפלחה. אוסף המטבעות הגדול עבר לבנו אשל הממשיך את
האוסף. על ארון הכניסה 3 פסלים שיצר בשנותיו האחרונות.



שיחקנו אותה

איך קיבוץ נולד

